

Debatt

Läsarnas brev

Valet avgörande för EU:s roll som global aktör

Mycket står på spel när europaparlamentet den 22-25 maj 2014, under trycket av starka nationalistiska strömningar. Efter valet tillsätts flera topposter i EU, och Catherine Ashton efterträder som EU:s utrikeschef ska utses. Den överskuggande frågan är om unionens nya ledarskap kan bli den samlade kraft som ger EU en stark enad röst i världen.

Utvecklingen i Ukraina visar tydligt att ett handlingskraftigt EU behövs i vårt närområde. En samlad röst från EU krävs också i de frågor med global räckvidd som EU-länderna har ambitionen att påverka, såsom klimathotet, frihandeln, fattigdomen och de mänskliga rättigheterna. Här har unionen och medlemsstaterna ett förhållande till nya regionala makten och då inte minst de starka tillväxtekonomierna i Asien, Afrika och Sydamerika.

Handelspolitiken och strategiska samarbeten med ledande ekonomiska stormakter bör därför utvecklas till en viktig del av EU:s utrikespolitik. Exemplet Kina är talande för det väglag EU står inför. Tillsammans skulle EU:s medlemsländer kunna skapa ett tryck för bättre tillträ-

de till den kinesiska marknaden och skapa bättre balans i de politiska relationerna med Kina. För vissa individuella medlemsländer har det dock sets som mer angeläget att attrahera direktinvesteringar och lån från Kina. Splittringen inom EU har tillåtit Kina att maximera sin förhandlingsstyrka och förhandla med utvalda medlemsländer i stället för EU som helhet. Samma mönster kan noteras i EU-ländernas relationer med Ryssland, där EU:s intressen har fallit offer för den östra grannens hårda förhandlingsmetoder.

Handelspolitiken är också nära förknippad med en annan av de globala utmaningarna: klimatfrågan. EU har under långtid varit en drivande kraft för skärpta utsläppskrav för industriländerna, men när EU-kommissionen nyligen presenterade de nya miljö- och energimål som ska gälla 2020-2030 möttes dessa av höjda ögonbryn. Dess nya utsläppsmålet innebär att växthusgaserna ska minska med 40 procent jämfört med nivån 1990, men något nytt mål för energiförbrukning har inte satts.

Den sjunkande ambitionsnivån i EU:s klimatpolitik kan tolkas som ett tecken på att den ekonomiska krisen, som har ökat de ekonomiska skillnaderna mellan medlemsstaterna och slitit på deras politiska sammanhållning. Om inte Europaparlamentet och medlemsländerna enas om en mer ambitiös politik riskerar dock unionen att förlora sin trovärdighet och ledande roll i klimatfrågan. EU spelar även en viktig roll som världens främsta biståndsgivare, och ansvaret för unionens biståndsinsetts delas mellan EU och medlemsländerna. En central strategifråga är i vilken grad biståndet bör samordnas EU-länderna emellan. EU-ländernas arbete för fattigdomsminskning och ekonomisk utveckling skulle kunna samordnas långt mer och kopplas tydligare till unionens övriga utrikespolitik. Det gäller inte minst till migrationspolitiken som kan bidra till att minska den ekonomiska obalansen mellan EU och de fattiga delarna av världen. Forskningsrapporten Europaperspektiv 2014 som vi har publicerat i dagarna visar med all tydlighet vikten av medlemsstaternas förmåga att samarbeta och hitta gemensamma nämnare inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. För att vara en trovärdig internationell aktör behöver EU nå

enighet kring grundläggande prioriteringar och förbättra samstämmigheten tvärs över olika politikområden. EU:s viktiga roll i arbetet med att minska de globala obalanserna bör lyftas fram som motiv till de nationalistiska strömningar som växer fram i medlemsländerna inför Europaparlamentsvalet. Ett valresultat som sätter stopp för nationalismen är en viktig förutsättning för att EU ska kunna agera i skarpa lägen som det vi nu ser i Ukraina, och för medlemsstaternas förmåga att arbeta tillsammans mot vår tids allvarliga globala obalanser. Ett effektivt europeiskt ledarskap är möjligt bara om EU-ländernas väljare och regeringar har en uttalad politisk vilja att samordna sig och uppnå gemensamma mål i utrikespolitiken.

Enighet kring grundläggande prioriteringar och förbättra samstämmigheten tvärs över olika politikområden.

Enighet kring grundläggande prioriteringar och förbättra samstämmigheten tvärs över olika politikområden.

A. ANTONINA BAKARDJEVA
ENGELBREKT,
PROFESSOR I EUROPEISK
INTEGRATIONSRETT
STOCKHOLMS UNIVERSITET

MOA MÅRTENSSON,
DOKTORAND I STATSVETENSKAP
UPPSALA UNIVERSITET

LARS OKELHEIM,
PROFESSOR I EKONOMI
LUNDS UNIVERSITET OCH
INSTITUTET FÖR NÄRINGS-
FORSKNING, STOCKHOLM
THOMAS PERSSON,
DOCENT I STATSVETENSKAP
UPPSALA UNIVERSITET

Fördomsfull åldersgrupp

Merete Mazzarella skriver i Impuls-kolumnen (HBL 11.2) att hon har funderat på Yle Fem's program Hjärtvännerna. Det har jag också gjort, men vad och hur jag har funderat kom jag faktiskt underfund med först när jag hade läst Mazzarellas text. Efter läsningen märkte jag också hur litet finlandssvensk jag måste vara och hur mycket jag ser på Sveriges tv.

Mazzarella tycker att programledaren Robert Silfvenius behandlar de äldre i programmet som små barn, flyttar dem tillbaka till folkskolan och att han, som är en ung person, inte kan förstå de äldre fullt ut. Och samtidigt som hon tycker att han var bra kritiserar hon honom ännu för att han är gåpåaktig lyssnar dåligt och visar brist på respekt och ödmjukhet. Efter dessa omöden undrar man vad det finns kvar hos en programledare att vara bra på.

Jag anser i det närmaste tvärtom: Robert Silfvenius hela attityd är en direkt förutsättning för programmet: hans ungdom, hans glädje, hans iver, hans nyfikenhet, hans charm och hans brist på respekt för åldersvärdigheten och dess emotionella gräns, som var tydlig: hit men inte längre unge man! Visserligen drev han på, men inte av brist

på respekt och ödmjukhet, utan för att det över huvud taget skulle bli någonting av hela programmetts idé med äldre hjärtvännerna, "om förälskelse, ensamhet och drömmar".

Jag tycker också att det var bra att Silfvenius är från Sverige och därmed inte var så inpyrd och beroende av de finlandssvenska koderna. Han skapade ett gott samtalsklimat, byggt på för troende och ibland förvånansvärd ärlighet och mycket beredvärd, att han inte behandlade de äldre som just "äldre", de frågor han ställde kunde han ha ställt också till sina jämngårda vänner, det var just det som, enligt min åsikt, var så fint! "Jag är visserligen 80 år men varför skall jag hela tiden bli påmind om det," är en replik jag nyligen hörde.

Jag gillade Silfvenius sätt att arbeta, jag gillade programmet och människorna han umgicks med, jag gillade mysfaktorn och ljudligheten och programledaren visste naturligtvis om att man inte kan bli kär på beställning och att kärlek måste komma inifrån, men han vågade använda orden kärlek och pussar utan att be om lov och stå i gatan för den äldre generationen.

Jag tycker att Mazzarella faller i sin egen fördomsfull åldersgrupp, som hon så ivrigt säger sig bekämpa. Och det är faktiskt förvånande!

SIV FÄRANLUND,
PARGAS

MOFOTO/STO

Acceptabelt?

eu Maria Brommels tar upp (HBL 14.2) förhandlingarna om ett frihandels- och investeringsavtal mellan EU och USA. En verklig katastrof skulle skyddet för "förhoppningar om investeringar som inte infrias" innebära. Som exempel tar hon Philip Morris som krävt Uruguay och Australien på ersättning för att man där vill ha rejilla varningsapparat på cigarettaskarna. Att Vattenfall har krävt Tyskland på ersättning för att landet vill slopa kärnkraften

är ännu mer upprörande.

Det visar sig alltså att företag har laglig rätt att kräva ersättning av länder som vill skydda sin miljö och sina medborgare - för att de eventuellt kan förlora vinster.

Nu vill jag fråga politikerna, särskilt dem som sitter, har suttit eller vill sitta i Europaparlamentet, vad de anser om följande: Är det acceptabelt att marknaden juridiskt kan hindra suveräna stater att skydda sin miljö och sina medborgare? Är de beredda att arbeta för att förhindra sådana här garantier och stop-

pa den här möjligheten till utpressning på suveräna stater? Hur tänker de sköta det här ärendet om de blir invalda i nästa Europaparlament?

Jag hoppas på svar närmast av våra svenska politiker med erfarenhet av EU, men ser gärna vad kandidater från andra partier tycker.

FREDRIK THERMAN,
ESBO

Hurra för deltidspensionen!

PENSION Ifall jag har först ät saken rätt önskar EK slopa möj-

ligheten till deltidspension. Detta är en idé som jag absolut motsätter mig och därför i fjol startade en diskussions-tråd på LinkedIn. Efter det att jag formellt pensionerades mig för tolv år sedan har jag arbetat mellan 25 och 50 procent på årsnivå. Jag umnar alla en sådan valmöjlighet att trappa ner i lagom takt. Ifall jag hade fortsatt att arbeta 125 procent skulle jag antagligen inte nu vara levande.

GUNNHLUF MÅRTENSSON,
TEKNOLOGIE LICENTIAI 73 ÅR
GRANKULLA

Vem har fördomar?

ROMER Det blev lite oklart för mig vilka fördomar zigenare har mot oss, men helt solklart är det att Nina Michael (HBL 14.2) har fördomar mot dem. Att hon till exempel inte lyckas ändra sitt eget sätt att kalla dem för zigenare, som de alltså själva vill, utan enbart fortsätter att säga romer fast hon konstaterar att de inte vill bli kallade för det talar redan det ganska bra för sig själv.

Jag tycker mig minnas att HBL tog upp några riktigt bra och typiska exempel, bland annat att zigenare förbjuds att komma in flera än en åt gången i en affär. Jag har själv fått vara med när de förklarar att zigenarkvinnornas kjolar är dubbla för att de ska kunna stjäla så mycket som möjligt. Bara som information kan jag berätta att kjolen redan i sig väger 12-15 kg på grund av många meter tungt sammetstyg varför det nog inte går att gå så lätt i dem. Det extra tyngd med sig i fickorna eller mellan lagren av tyg.

Jag kan gärna bidra med egna exempel. Beskyllningar som att alla zigenare är tjuvar, lögnare och allmänt ohederliga är vardagsmat. Jag har varit med vid en situation när min mans faster, min man är halvzigenare, blev avväktare nekad att låna en kudde på Tölv sjukhus när hennes son vårdades på intensivmen med förklaringen att hon ändå bara skulle stjäla den. Det enda

hon ville, som säkerligen vilken mamma som helst skulle ha velat, var att få sova utanför avdelningen så att hon skulle vara där om det värsta skulle hända. Men det fick hon alltså göra utan kudde.

Tur nog överlevde sonen och flyttades smärningom till Pejas sjukhus varefter han skulle till rehabilitering. Ambulansen som förde honom till rehabiliteringen, där han skulle lära sig gå igen, kom tillbaka med honom - rehabiliteringsanstalten vägrade ta emot honom.

De flesta zigenare som jag känner är arbetsamma, ärliga, vänliga och ofta djupt troende människor som gör rätt för sig lika mycket som vi andra. Naturligtvis finns det undantag, hos dem som hos oss.

Att komma och påstå att zigenare är nomader bara för att de ofta syns på Sverigebåtarna är lika löjligt som att påstå att EU-politikerna är det för de ofta sitter på flyget till Bryssel. Lika mycket åker det dagligen svenskar, finnar, turkar, somalier, danskar, kineser och ryssar. Michael lägger bara märke till dem som inte går i jeans och tröja! Jag själv åker minst 4-6 gånger om året för att hälsa på släkt och vänner i Sverige, tydligen åker Michael med eftersom hon kommer med påståendet. Det är inte zigenarna som behöver bekämpa sina fördomar, det är sådana som Michael som behöver göra det!

SARA BÖCKERMAN,
HELSINGFORS